

דיווח מהימן על הנעשה בתוככי אש"ף: עראפאת

התגבר על יריביו. ואש"ף התחזק בעולם הערבי

מהפך באש"ף?

התשובה הפאראדוכסית היא: פעולתה של ממשלת בנין בדרום-לבנון.

מזה כמה שנים היה ידוע כי יאסר עראפאת ומקורביו דוגלים בפיתרון של דוֹרִיקוּם של שתי מדינות, ורוצים לשתף את אש"ף במשאומתן להסדר שלום. הדבר בא לידי ביטוי מובהק בשיחות שניהלו איש-שלוש ישראליים עם נציגים מוסמכים של אש"ף. ביניהם סעיד המאמי ז"ל. המידע הזה הועבר לממשלת ישראל.

אך יש הבדל עצום בין איתות עלייתו של שני הים ועלייתו הצהרות דוֹרִיקוּם לבין מסיירת הדעה הדימשהמעותי מפי המנהיג העליון של אש"ף.

יאסר עראפאת אמר עתה בעצמו, בגלוי, את הדברים שעליהם הוא העז בעבר רק לרמוז, בניסוחים דיפלומטיים. הדבר נובע מתחושת-הכוח החדשה של עראפאת ושותפיו.

היא משקפת שני תחליטים מקבילים: התחזקותו של אש"ף בעולם הערבי, והתחזקות ההנהגה העראפאית באש"ף עצמו.

אישים פלסטיניים אינם מסתירים, כשיחות עם זרים, את סיבת המהפך: מנחם בגין עזר לנו!

הפגישה הישראלית לדרום-לבנון הביאה בעיקר בותיה כמה תוצאות, שיומיה לא חלמו עליהן מראש (וגם אינם מודעים להן כעת). **קודם כל: הוכחה אפשרות המוחלטת של המדינות הערביות, מול פני ישראל.**

לא רק מצריים עמדה מנגד, כאשר לחם צה"ל בכוחות אש"ף. גם סוריה, בעלת הפה הגדול, ועיראק, שיש לה פה גדול עוד יותר, נאלצו לסתום את פיותיהן. הן לא העזו להצטרף ללוחמים. הן רעדו מפחד. הפלסטיניים לחמו לבדם, והם משוכנעים שהם לחמו היטב. תהיה האמת על מה שהתרחש בשדה-הקרב כאשר תהיה, כלפי העולם וכלפי עמיתיהם נראה כי הלוחמים הפלסטיניים עמדו לבדם מול המכונה הצבאית הכבירה של צה"ל, והחזיקו מעמד במשך יותר משבוע.

הכריז עראפאת עצמו, באותו ראיון: "היחס בין כור חותי ובין הכוחות הישראליים היה 1 מול 12, אך אנשי הצליחו להילחם במשך שמונה ימים ולילות". **זוהי התמונה המצטיירת כיום בעיני מאה מיליוני ערבים: הכוחות הפלסטיניים לחמו לבדם ובגבורה, ואילו כל הממשלות הערביות שיקשקשו מפחד.**

תמונה זו אינה מעניקה רק גאווה מחדשת וביטחון עצמי רב לאש"ף, אלא גם משחררת אותו מן הלחץ הכביר של הממשלות הערביות, ששיעברו אותו לצורכיהן. לפני שלושה חודשים היתה הנהגת אש"ף כפופה כימעט לחלוטין לסוריה, ביגלל התנאים שנוצרו בלבנון. כיום מעז אש"ף להתעלם מרצונן של סוריה, עיראק ומצריים גם יחד. **המהפך של עראפאת משקף מציאות חדשה זו.**

במקביל לכך — ותוך קשר אמיץ בין שני התהליכים — התגבר עראפאת על האופוזיציה הקיצונית הפנימית באירגונו. אין ספק שגם בעבר היה עראפאת מעוניין להדיח איש קיצוניים, כמו אבו-ריאד ואבו-דאוד. הוא לא היה מסוגל לכך, ביגלל דעת-הקהל הפלסטינית ולחצי המדיניות הערביות.

עתה רואה עראפאת את עצמו משוחרר ממיגבלות אלה. לכן דיבר כפי שדיבר, ופעל כפי שפעל.

אחרי יוזמת-השלום של אנוואר אל-סאדאת, שהתעל-מה כליל מאש"ף ושעוררה בלב ההמונים הפלסטיניים, את החשש שמצריים עומדת למכור אותם, גאתה הרוח הקיי-צונית במחנה הפלסטיני. היו שאיימו על עצם מנהיגותו של עראפאת, הן בשל עמדתו המתונה, שהיתה ידועה בצמרת אש"ף, הן מפני שנוצר הרושם כאילו הסכים עראפאת ליוזמת הנשיא המצרי.

כאן התערבה אישיות נוספת — הגנרל אבו-ואלד, ראש המטה הכללי של כוחות אש"ף. "אבו-ואלד" (שמו האמיתי הוא סעד סאיל) הוא קצין מיקצועי, פלסטיני ששירת בצבא הירדני, עבר את בית-הספר לפיקוד ומטה של צבא ארצות-הברית בפורט-ליונוורת. בספטמבר השחור, בהיותו מפקד החטיבה הירדנית באירביד, בדר-גת תת-אלוף, עבר לצבא אש"ף. עתה הוא משמש כמפקדו. **"יש להבדיל בין מדינה ובין מהפכה", אמר האלוף למראיון האמריקאי. "עכשיו אנחנו מהפכה. אך כאשר נהיה למדינה, נבש צורה חדשה, נקבל מיגבלות חדשות וגישה חדשה.**

יאסר עראפאת: הסגן הודח

החזק בנשיא המדינה ובה באזרח קטן, כל אחד ישקוד ויחזר לביטחון נחלתו והמוסדות (של המדינה).

"יתר על כן, מילחמת-ג'רילה אינה יכולה לבוא מתוך מדינה קטנה וצעירה. שנולדה זה עתה. **אשר למילחמה קלאסית נגד העוצמה הכבירה של ישראל, מטורף לחשוב על כך, בהתחשב ביכולתה של מדינה כזאת ובמאזן-הכוחות. הפיטפופים על הפחד (של ישראל מפני מדינה פלסטינית) אינם אלא אמתלה לאי-טראטגיה הציונית המתמדת של התפשטות ושלילת זכר יות הפלסטינים".**

לואים פנה אל עראפאת ושאל אותו בפני רוח אם הוא מסכים לזכרן האלוף. עראפאת השיב בחיוב.

הדברים האלה של עראפאת מצטרפים לשורה של פעולות בשטח, המצביעות אל אותו כיוון. בשבועות האחרונים נקטה הנהגת אש"ף צעדים מש-מעתיים לחיסול היסודות הקיצוניים ביותר בשורותיה. אבו-דאוד, איש פתח שפיקד על אחד המיגזרים בלבנון, ושהניח לזכרונם עיראקיים לחדור אליו כדי לחבל בכורחות האו"ם, נאסר על-ידי עראפאת. יחד עם כ-120 מנהיגים, סגנו הקיצוני של עראפאת, אבו-ריאד, הורחק. כל זה מהווה מהפך משמעותי וגדול בצמרת אש"ף.

פני שדושה שבועות מסר יאסר עראפאת הצי-הרה מדינית, שהדהימה את המומחים, אף שזכתה בתשומת-לב שולית בלבד בישראל. **היתה זאת ההצהרה החשובה ביותר של אש"ף בשנים האחרונות.**

עראפאת בחר בכמה מכובדת ביותר כדי להשמיע את הדברים. הוא קיבל לצורך זה לראיון, במישרו בביי-רוח, את אחד הפרשנים המכובדים ביותר של ניו-יורק טיימס, אנתוני לואיס. הידוע כידיד ביקורת של יש-ראל. הראיון נערך באחד במאי.

הפסקו הקובע בראיון, שנמשך יותר משעה, היה: **"הפיתרון האפשרי היחיד לבעיית המזרח התיכון הוא שארצות-הברית זכרית-המועצות יתנו ערובות לישראל וזמדינה פלסטינית".**

מעולם לא אמר יאסר עראפאת, בצורה כה מפורשת וחד-משמעית, כי הוא מקבל את הפיתרון של דוֹרִיקוּם של שתי מדינות — מדינת-ישראל ומדינת-פלסטין, זו לצד זו.

פירוש הדבר, כפי שציין המראיון האמריקאי עצמו, כי יאסר עראפאת מכיר במדינת ישראל כבעובדה קיימת.

היו בראיון כמה פרטים מאלפים, המשליכים אור על הגישה השולטת עכשיו בהנהגת אש"ף.

עראפאת דיבר, כדרכו ערבית, נציג אש"ף בלבנון, שאפיק אליהות, תירגם את דבריו. בתרגומו את אחד הפסקים, דיבר אלהוט על "הקמת מדינה פלסטינית בכל שטח שישוחרר במולדתנו".

כאן הפסיק אותו עראפאת, ותיקן אותו באנגלית: "כל שטח שישוחרר, או שיש-ראל תיסוג ממנו".

ההבדל הוא, כמובן, מהותי. מושב המועצה הלאומית הפלסטינית משנת 1974, שהחליט בפעם הראשונה על הסכמת אש"ף לחלוקת הארץ, דיבר על שילטון פלסטיני שיקום ב"כל שטח שישוחרר".

המילה "שישוחרר" מרמזת על אקט של מילחמה. המור נח "נסיגה" מרמז על הסכם, שבא בעיקבות משאומתן, והוא לקוח מנוסח החלטת מועצת-הביטחון 242.

בתקנו את דיברו מתרגומו, רצה עראפאת להרגיש הברזי זה. ציין העיתונאי האמריקאי: "ברור כי רצה להבהיר שישנה אפשרות של הפרד בדרכוי-שזום".

המראיון האמריקאי אינו אדם תמים. אנתוני לוי-אייס הוא איש חכם, בעל הבנה מדינית עמוקה. הוא לא הסתפק בניסוחים כלליים, וחקר לגבי הפרטים, כך הציג שאלה ביחס לחשש, המקנן בלב ישראלים רבים וידידיהם, שמדינה פלסטינית כזאת תהווה איום קטלני על ישראל.

"זהו שקר גס", השיב עראפאת, בציניו כי אש"ף "משתתף בפעולות האו"ם ומסכים להתלפות האו"ם". **כאן התערב שאפיק אליהות וביקש להזיז סוף מושפט משני להבהרת הדברים. הוא אמר: "החלטות האו"ם מכירות בקיום ישי ראל". עראפאת, ציין המראיון, לא העיר על כך.**

בפעם הראשונה דיבר יאסר עראפאת, בפומבי, על אופייה של המדינה הפלסטינית שתקום. הוא ביקש להפריך את הטענה — או האמתלה — כאילו עלולה מדינה זו לשמש בסיס להתקפה צבאית או טרוריסטית נגד ישראל.

הוא לא הסתפק בכך שהצביע על העליונות הצבאית העצומה של ישראל, אלא הוסיף: "בניח שהמדינה הפלסטינית קמה. האם אתה מאמין שמדינה, המתחילה מאפס בבואה להקים את מוסדותיה, את כלכלתה, את תרבותה, את חברתה — שמדינה כזאת תהווה איום צבאי רציני כלשהו על ישראל?"

ולאחר מכן: "מה יסכן את השלום יותר, לדעתך — שהפלסטינים יישארו כמו שהם, משוללי זכויותיהם הלא-מיות, זכויותיהם האנושיות, מפורזים פה ושם, סובלים מדיכוי בכל מקום — או שהפלסטינים יתיישבו כאזרחים רגילים, בעלי גאווה עצמית מחדשת, בעלי דגל משלהם?"